

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető kérdések a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Széchenyi József.

Zombor, 1896. szept. 17.

Holnap ünnepli a zombori kir. törvényszék s a kebelbeli járásbírók bírói és tisztikara a nagy közönséggel együtt Széchenyi József kir. törvényeséki elnöknek 25 éves jubileumát.

Jövő számunkban ez ünnepség jelentőségét és fontosságát részletesebben fogjuk méltatni; addig is álljon itt Széchenyi József munkás, tevékeny életéből néhány, a közönséget is bizonyára érdeklő adat:

Széchenyi József született 1833. évi október hó 23-án Nemes-Militicsen, hol édes atyja tanító volt. Szülei igen gondos nevelésben részesítették s elemi iskoláinak elvégzése után a piaristák kalocsai intézetébe adták. Itt végezte középiskolai tanulmányainak egy részét az első osztálytól a hatodikig; 6. osztályos tanuló korában köszöntött be az 1848. év nagy és dicsőséges kora. Akkor csak 14 éves volt s mégis tevékeny részt vett az akkori idők nagy harcaiban. Ifjú, fiatal lelkesedése az iskolából a csatatérre szította őt.

Március 18-án érkezett meg híre annak, hogy Pesten az ismert 12 pontban foglalták össze a nemzet kívánságait; Mészáros pesti főbíró hozott erről Kalocsára értesítést. Leirhatlan lelkesedéssel fogadták Kalocsán, fogadta az ifjuság s ezek között a hazafias érzelmektől teljesen átszellemült Széchenyi József is e hírt. Mindenfelé kitéztek a nemzeti színű zászlót. A papi szemináriumban a vezetők között volt ugyan némi tünődés, nemsokára azonban Csicsáky kispap, a későbbi b.almási plébános bátor kézzel a szeminárium ormára is kitézte a magyar trikolor. Gyors tempóban fejezték be a tanévet, s a fiatalok akkor kevesebbet éltek a tudománynak, mint a fegyverfogásnak; a mikor az ország egy táborra kezdett átváltozni, természetes, hogy a tanuló-ifjuság sem maradhatott télen; az 5. és 6. osztálybeliek a nemzetőrség példájára fegyvergyakorlatokat tartottak s mikor májusban leérkezett Kalocsára a Ferdinánd huszárok verbungja, akkor már egy csapat kalocsai leákot talált harcra készen. Széchenyi Józsefnek azonban ezuttal nem volt szerencséje; bármily hévvel ajánlotta is fel karját a haza védelmére a verbungos őrmesternek, gunyosan fordult az el a 14 éves gyermektől. Elképzelhető Széchenyi József elkeseredettsége; míg

diáktársai egy részét katonává avatták fel, neki haza kellett jönni Militicsre.

Nemsokára azonban oda mehetett, a hová legfőbb hazafiai vágya volt: katonává lett. Pál Antal akkor szervezte a fekete sapkások szabad csoportját, mely csapat a honvédelmi miniszter által elismerve az első honvédszázalaj kiegészítő részét képezte s az ellenség kémlelésére szolgált. Hiába volt szüleinek kérés szava s hiába a nagy bajszu társak lenéző tekintete, az immár 15 éves lett Széchenyi József beállt a fekete sapkások csapatjába. Rövid időre csapatjával Szanisicsra ment gyakorlatokra, a honnan Zomborba jöttek s Nemesgye és Niczky seregébe lett beosztva a fekete sapkások csapatjába.

1849. évi február havában a fekete sapkások Szabadkára vonultak; fontos küldetésük akadt mindjárt, Bajára indultak szétverni Nugent csapatát, mely éllelmi szerezet volt szállítandó. A mi derék elnökünk még mindig nem elégítette ki harcvágyát, mert mire Bajára érték, Nugent már eltávozott onnan, de az éllelmi szerezet hűségesen megmentették a magyar katonák számára. Nemsokára O-Kanizsára vonultak, részt is vettek egy kis csatában, a mely azonban az ifjú Széchenyinek mély hazafiai fájdalomra, visszavonulással végződött. Kanizsára azonban rövid idő múlva visszatértek, még pedig a fontos feladattal, hogy megtámadva Kanizsát megakadályozzák az ottani ellenséget abban, hogy Zentára mehessen és Perczelt annak bevévésében megátolja. A fekete sapkások megfeleltek feladatuknak; bevették Kanizsát s diadallal vonultak később vissza Szabadkára.

Most már könnyen kielégíthette a fiatal Széchenyi József harcias kedvét, mert nemsokára Kaponyánál alapos része volt a harc izgalmában Szabadkáról vonultak oda Gaál dandárnok s egy keresett vivő szerzetes vezetésével. Háromszori szuronyrohamb után keményen elpáholták a magyar haza ellenségeit. E közben Perczel már szép munkát végzett; megtisztította az alvidéket s Széchenyi József a fekete sapkásokkal Zomborba jött, a honnan Nugent a diadalhírek vételére elkotródott.

Megalakult Bács megyében az ideiglenes megyei hatóság Putnik alispán alatt. A fiatal Széchenyi Józsefet felszólították, hogy lépjen megyei szolgálatba, bár csak 16-ik évében volt; de ő büszkén felelte vissza, hogy katona akar maradni.

A fekete sapkások csapatja Bezdánba a dunai őrvonalra lett kirendelve; Batinát Nugent tartotta szállva. A fekete sapkásoknak az volt a feladatuk, hogy az ellenséges felső és a Péterváradnál összpontosított sereg gőzhajó-közeledését megakadályozzák. Nem is voltak sokan, mesélte egy alkalommal e sorok írójának Széchenyi József, s mindössze három ágyújuk volt, melyekkel a tüzesvéru Erős főhadnagy megkezdte az operációt s fel is robbantotta az ellenség batinai löporrak-tárát, a mi azonban nem maradt sokáig boszualatlanul, mert nemsokára áldozó csütörtök napján Batináról jövő heves ágyúzójai riasztotta fel a fekete sapkások fiatal, de a hazáért meghalni kész harcosát, Széchenyi Józsefet, a minek az lón az eredménye, hogy a fekete sapkások szerény három ágyúját is összelövéldöztek, vagy katonai műnyelven szólva leszerelték. Széchenyi József részt vett még a szeghegyi ütközetben. Bekövetkezett Világos, mely után elnökünket is katonai és polgári vegyes bíróság elé állították; a csupasz arcú vádlott bizonyynal kéjjel gondolt Kufsteinra, a hol a hazáért szenvedni kész volt; ámde a bizottság kegyetlen elnöke, látván a villogó szemű, de gyöngye ifjú, börtön helyett vizszakuldt a iskolába.

1850-ben Széchenyi József Pécsre ment, ott végezte a 7. gimnázialis osztályt, Szegeden pedig a következő évben letette az érettségét. Ezután a jogi pályára lépett; tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. 1855-ben bírói, 1856-ban közigazgatási államtudományi vizsgát tett.

Fáradságát kipihenendő, Balatonfűredre ment üdülni a délceg férfiúvá lett Széchenyi József; ámde balatonfűredi időzése újabb lelki izgalmaknak tette ki elnökünket. Szerelmes lett; Balatonfűreden volt Bács megye egyik ünnepelt szépsége, Ballun Pál köztisztelőben és szeretetben álló zombori birtokos leánya, Mariska. A parázsszemű szép barna leány tekintete gyorsan felvillanyozta a katonaviselt és tanulmányaiban kitért férfit. Az ellenség ágyúinak és szuronyainak, mint fiatal gyermek nem adta meg magát, de a gyönyörű leány rabjává tette, mint meglelt férfit. 1858. évi augusztus hó 30-án esküdött egymásnak örök hűséget a szép pár.

Széchenyi József az abszolút korszak alatt hivatalt nem vállalt, csak a midőn az alkotmányos

A „BÁCSKA“ tárcája.

Nem, nem szerettem...

Nem, nem szerettem
Soha életemben!
Csak röpke varázs
Tartott fogva engem...
S ha lelke néha
Vissza-vissza néz,
Szétfoszott álom,
Mese az egész...

De most, most érzem,
Való lett az álom,
Szeretlek úgy, mint
Senkit e világon!
S ha szemem mélyen
Szép szemedbe néz,
Nem mese, érzem,
Való az egész!

Alagy.

A ZENTAI GYŐZŐ.*

Diszhangversenyvel, táncmulatsággal ünnepelte Zenta város, a zentai csata 199-ik évfordulóját. A széles, poros utcájú bácskai város, ahol Szanád felé, aranyas fűzések mentén folyik a szőke Tisza, megélénkült és a muzsafiak, meg a szép művésznők nagyvárosi élénkséget, pezsgést vittek egyhangúságába. A zentai hőst, savoyai Eugént, ünnepli a Bácska magyarsága, aki majd kétszáz év előtt, véres harcban, ott törtéte össze a muzulmán sereg erejét.

* A „Pesti Hírlap“ 251. számából vettük át.

Sajátos játéka a véletlennek, hogy savoyai Eugént, aki korának legnagyobb hadvezére volt, eredetileg a papi pályára szánták, még pedig azért, mert Mörice, Szavoya és Carignau hercegeknek, Soisson grófjának, Parisban, 1663. október 18-án született fia, nemcsak rendkívüli ésszel árukt el, de természet oly alacsony, oly jelentéktelen volt, hogy a herceg csufra nem akarta katonának adni.

Eugén anyja Mancini Olympia volt, Mazarin biboros unokahuga, nővére Mancini Mária, akit annak idején, még dauphin korában, XIV. Lajos szeretett és erőneke-rejével nőül is akart venni. A fiatal hercegnek, akit az udvarnál csak a kis abbának hívtak, rendkívüli előmenetele lett volna pályáján, de sehoggy sem tetszett neki az olvasó és a breviárium.

Egyre harci dicsőségről álmódott s mert ezért a francia udvaroncok, sőt maga a király és hatalmas minisztere, Louvois, is csak gunyolták, egy szép napon fogta magát és otthagya Páris. A modern Coriolán Bécsbe ment és I. Lipót osztrák császár és magyar királynak ajánlotta fel szolgálatait.

— Vajjon mit akar itt a kis csuklyás barát? — Jegyzé meg tréfásan gróf Starchemberg Gundekár, midőn a feltűnően alacsony természetű hercegecske az udvarnál bemutatkozott és a Burg óriási termeiben majdnem elveszett. Mindazonáltal I. Lipót császár, tekintettel illusztris nemzetségére, — így áll a bécsi katonai archivumban ma is meglévő dekretumban — egy dragonyos ezredbe, meglehetősen alantas tiszti rangra kinevezte.

Savoyai Eugén a tüzkeressztséget Petronellnél állta ki, 1683. július 17-én, amikor is kegyetlenül megverte a Bécs ostromára készülő törököt. Ez mindjárt nagy tekintélyt szerzett neki, úgy, hogy a császár annak a dragonyos ezrednek, melyben tisztséget viselt, tulajdonosává nevezte ki.

Résztvett aztán Buda eredménytelen ostromában — 1684. — végleges visszavívásában később, 1685-ben az esztergomi diadal kivívásában, 1689—96-ban, régi hazájá, Franciaország ellen harcolt változó szerencsével, míg végre 1693-ban tábornagy lett.

Olyan nagy híre volt már akkor a kis hősnék,

hogy az olasz háboru végével a császár, Starhemberg Rüdiger gróf ajánlatára a török elleni hadak fővezérévé nevezte ki.

Ekkor aratta Eugén a zentai diadalt, egyikét a világtörténelem legnagyobb diadalainak. 1697. szeptember 11-én vivotott a zentai csata és Eugén épen akkor csapva a török haderőre, midőn az át akart kelni a Dunán, a ketté szakadt hadtestet úgy tönkre verte, hogy 30,000 török harcos vére festette pirosra a sárgás hullámokat. A szultán nem is tudván vereségét egyhamar kibeverni, megkötötte azt a békét, amely a történelemben karlócai béke név alatt ismeretes.

A babérral fedett hadvezér most ráckevei birtokán akart megpihenni, ahol gyönyörű kastélyt építtetett. Eugén herceg a harcok viharában nem igen ért rá foglalkozni a női nemmel, de azért neki is megvolt a maga regénye.

Egy ízben Budán, egy katonai paradénál látta meg a lányt, aki iránt nagy lángolásra gyult a szive. Magyar nemes családból származott az illető és béri Balogh Klárának hívták.

A hős katona akkor még alig volt harminc éves, és noha tudta, hogy igénytelen külseje nem igen ébreszthet valami fellengős szerelmet, érezte, hogy hadi érdemei, Európát beszaguldó híre pótolni fogják azt, amit a természet megtagadott. És valóban Eugén nem számított rosszul; minden időkben voltak nők, akiket a magasan szárnyaló férfilelek elragad és egy hőst, egy nagy embert többre becsülnék egy szépen fésült divatbábnál.

A zentai hős ideálja ilyen boldog volt.

A harcokból megterő Eugén longod napokat töltött a ráckevei kies szigeten és ugyancsak csodálkoztak Bécsben, hogy a nagy hadvezér olyan szívesen tartózkodik a világtól távol, egy magyarhoni félreeső fészeken. De midőn ez a fészék neki a boldogság tanyája volt, a megtalált, féltve őrzött paradicsom. Balogh Klára mindent áldozott a zentai hősnék és ez egy forró, nagy szív egész szerelmével vette körül. Lipót császár, hogy pihenő hadvezérét kissé az udvarhoz édesesse, 1703-ban a haditanács elnökévé nevezte ki.

élet a sugarait e sokat szenvedett házára reávetette, lépett ki a közélet terére. A báró Rudics József főispánsága alatt 1861. február 6-án tartott híres vármegyei restaurációs közgyűlésen, melyen már-már örömmámorban uszott az egész ország, IV. aljegyzővé lett megválasztva. Az akkor megválasztott tisztikar működése nem sokáig tartott. Nem érkezett még el az ideje az alkotmányos acranak s a mikor Vay kancellár bucsut vett a megyéktől, Bácsmege is látta, hogy késik még a kikelet; az országgyűlést feloszlatták s az egész megyei tisztikar leköszönt; felállították a királyi biztosságokat Bácsmegeyben Piukovits Ágostonnal az élén.

Sokszor hívták Széchényi Józsefet, hogy az alatt vállaljon hivatalt: nem vállalt. 1862-ben köz- és váltói ügyvédi vizsgálatot tett s ügyvédi gyakorlatot folytatott Zomborban egész 1867-ig, mely idő alatt is lelkes híve volt a Deák-pártnak, melyet a felirati vita óta odaadón támogatott. 1867-ben ismét megyei szolgálatba lépett s a koronázást megelőző tisztújításkor első aljegyző és tb. főjegyző lett. 1869-ben a megye közbizalma a főügyészi állásra emelte.

Időközben összehívták a kongrua és a katolikus autonómia szervezésére hivatott kongresszust, melyen Széchényi József a zomborvidéki kerületet képviselte; a kongresszuson a Barthal György vezetése alatt álló szabadelvűpárthoz tartozott; igen tevékeny és buzgó tagja volt a tanácskozásoknak. Többször szólalt fel s különösen egy indítványa nagy helyeslést keltett. A kongruák összeírására kiküldendő helyi biztosságok miként való megalakításáról volt szó; a tárgynál Széchényi József azt is indítványozta, hogy ezen biztosságok tagjai hivatalból legyenek a választottakon kívül a katolikus lelkész és a jegyző. Az indoklás plausibilis volt, csak az volt a baja, hogy Deák Ferenc szólalt fel ellene, bár Széchényi indítványa mellett Haynald Lajos kalocsai érsek állott fel.

Deák Ferenc azon kijelentése, hogy az általánosan elfogadott választási elvet nem szabad hivatalosan jogosult tagok részvétele által sérteni, Széchényi indítványát elvetették.

Széchényi József megyei főügyészi minőségében érte a bíróságok szervezése. Míg neki magának talán esze ágában sem volt a megyei szolgálatról megválni, az ország igazságügyi kormányának bizalma az ő kiváló képzettsége és nehéz időben is kipróbált hazafisága felé fordult. Ezen bizalom folytán, melyet a megyében és Zombor városában már akkor élvezett népszerűsége és tekintélye csak növelt, Ófelsége által 1871. szeptember 18-iki kelettel a zombori kir. törvényszék elnökévé nevezetett ki, egyúttal a zombori kir. törvényszék területén a bíróságok szervezésének biztosa lett.

A hatósági működése alá rendelt megyéjének közönsége a legnagyobb megnyugvással fogadta a kinevezést; nagy jogi képzettségnek, kiváló társadalmi műveltségnek és a magyar állameszme érdekeit érvényre juttatni tudó erélynek kellett összpontosulni azon férfuban, a ki a kezdet kezdetén helyt tudott vala állni a zombori tör-

vényszéki elnöki állás mindenképen nehéz és kényes pozíciójában.

Nyolc bíró, két jegyző, két aljegyző és két gyakornokkal kezdte meg a zombori kir. törvényszék a működését Széchényi József vezetése alatt 1872. évi január hó 1-én. A régi magyar jogszolgáltatás tiszteletré méltó, de nagy számmal már idősebb férfival kezdte meg működését Széchényi József s kellett egyszerre a régi helyett modern igazságszolgáltatást teremteni a jogkereső közönség részére. Sok nehéz esztendőit élt keresztül a mi elnökünk. Evek során át az igazságszolgáltatás rendes teendőinek ellátásán kívül nagy, terhes gondjait képezte az, hogy miként biztosítható a zombori törvényszék ügyeinek olyan menetet, a mely minden igényeknek megfelel. Részben az ország pénzügyi helyzete, részben egyesek tiszteletré méltó jogai nem engedték, hogy célját teljesen elérje. Ez állapot azonban nem sokáig tartott. Széchényi József ernyedetlen buzgósága s az igazságügyi kormány döntő támogatása meghozták azt, a mi Széchényi József leghőbb vágya volt. Vezetése alatt minta-bírósággá vált a zombori kir. törvényszék, mely ugy az ügyek intézésének gyorsasága, mint a jogászai munka kitünősége szempontjából a legelső helyeken áll s bizonyára Széchényi József érdemeinek legfőbb koszorúja az, hogy a maga elé kitűzött célt, bár hosszú munkásság árán, de teljes mértékben elérte. Széchényi József sokszoros felterjesztéseinek és személyes közbelépésének eredménye az, hogy az igazságügyi kormány a zombori kir. törvényszék bírói létszámát immár teljessé tette, mely ma 11 bíró, 2 albíró és megfelelő számú jegyzőkből áll.

Széchényi Józsefet nehéz munkája közben a népszerűség mindig növekvőleg kísérte. 1878-ban polgártársainak egyhangú lelkesedése kívánta Zombor város képviselőjének. A közbizalom impozánsul nyilatkozott meg a szabadelvű eszmék kitünő harcosa mellett. Nagy küldöttség kereste fel néhai Barthal József vezetése alatt Széchényi Józsefet nyaralójában s felajánlotta neki a zombori képviselőjelöltséget. Széchényi József nagy népszerűsége folytán egyhangulag nyeri vala el a mandátumot. Nem fogadta el — mondá — azért, mert a maga elé tűzött célt, azon missiót, melynek teljesítésére az igazságügyi kormány megbízta, még akkor nem fejezte be. Bár kecsesgető volt a vele szemben nyilvánult osztatlan bizalom, tántorítatlanul kitartott azon fontos állásban, melyről az igazságügyi kormány sem látta volna szívesen őt távozni.

Ezen lézagos életrajzi vonásokhoz természetesen, hogy hozzá kell fűznünk egynéhány jellemző szót azon működés emlékezetére, melyet Széchényi József Zombor város közügyeinek terén ifjú kora óta kifejt.

E részben főlegesen is részletes adatokat felemlitenünk, mert hiszen az ő nevét mindenütt ott találjuk nem is a közkatonák, hanem a vezérek sorában, a hol Zombor város kulturális vagy gazdasági fejlődéséről szereplése óta szó volt. Kezdetől fogva tagja a Zombor városi törvényhatósági bizottságnak s már régóta a város egyik vezérémbere. A városbáza nagytermében

Starhemberg Guidó is askálódna ellene. Két kalandor, Tedeschi apát és Nimtsch mint árulót és felségsértőt vadolják, aki a külföldre menekült kurucokkal levelez. Eugén herceg haladéktalanul Bécsbe ment és szigorú vizsgálatot kért. A dolog a herceg javára dönt el és a levelet, melyet béri Balogh Ádámnak küldött, fölmutatva, kiderült, hogy tisztán magántügyről, Balognak egy Clarissa-rendű apáca nővéréről irt a herceg. Erre a két kalandor börtönbe került és Eugén fogyott élvezte uralkodója kegyét. Három uralkodót, I. Lipót, I. Józsefet és VI. Károlyt szolgálta savoyai Eugén, akit 1734-ben még, a lengyel örökösödési háború kitörésekor, a hadvezérséggel bíztak meg, de a 71 éves aggyasztant utóbb visszahívták és Württemberg Sándor herceget küldték helyébe.

Eugén herceg a bécsi társadalmi életben is kiváló szerepet játszott és nagy barátja volt az irodalomnak és művészetnek. Nagyon szeretett színházba járni és mindig bordszéken vitette magát, általában soha se járt gyalog, mert az akkori idők divatjához mért óriási parókájával, rendkívül alacsony természetével igen groteszk benyomást gyakorolt s ha néztek, rendkívül boszankodott. A herceg Montesquieuval, Leibnitzal folytatott ígér élénk levelezést és bőkezű mecenása volt Rousseau-nak. Ezért Mária Terézia, az ájtatos fiatal trónörökös, igen haragudott rá s csak a tábakos szörnyetegnek nevezte, mert Eugén szenvedélyesen burnótozott és mellfodra örökké tele volt barna porral. Ő építette a bécsi Belvedere-t, ahol lakott és ez és a Marchegg melletti Schlosshof voltak élete utolsó éveiben kedvence tartózkodási helyei. 1736-ban még nagyon sürgette Mária Terézia és lotharingi Ferenc házasságát, de már nem érthette meg, mert korának egyik legnagyobb hőse, a zentai győző, egy szép tavaszi napon, ugyanaz év április havának 21-ik napján szélhűdés következtében meghalt.

VI. Károly, halálának hírére, ájultan roskadt össze és a birodalom lakói zokogva sirták a hőst, aki meg szabadította Európát a töröktől.

D'Artagnan.

Széchényi Józsefnek majd hazafini ihlettől áthatott, majd szakszerű, majd tekintélyével meggyőző beszédei sokszor visszhangzottak. E város haladásának nem egy ténye fűződik az ő szerepléséhez és nevéhez; nem volt lelkebb szószólója nálánál a város közoktatásügyének; a helyben létező tanintézetek alapításának egyik főreszese volt, de részese volt mindannak, a mi Zombor közjavát célozta s ez a nemes törekvés emelte őt a népszerűség azon fokára, a melyen ma áll s a mely csak megkülönböztetett férfiaknak jut osztályrészül.

A vármegyeik dotációját évről-évre emelni kénytelen a törvényhozás s a megszavazott összegek mégsem elégségesek az adminisztráció elodázatlan igényeinek kielégítésére. Az idén is előreláthatólag több mint ötvenhatezer forintnyi tulkiadás fog ezen a címen fölmertülni, mert a vármegyeik által megállapított költség-szaporodások annyi figyelemreméltó indokkal voltak támogatva, hogy a közszolgálat hátránya nélkül nem hagyhatta figyelmen kívül a belügyminiszter. Eme tulkiadáson felül még mintegy nyolcvannegyezer forintnyi többszükséglet fog előállani a jövő évben, a melyből részint már tényleg engedélyezett új állásoknak illetményei, részint elvileg már engedélyezett, közcelokra szolgáló építkezések költségei lesznek fedezendőek.

A zimonyi millenáris emlék. A zimonyi várhegyen felállítandó milleniumi emlékmű tünepélyes felavatása folyó hó 20-án fog megtörténni. Bács-Bodrogh vármegye részéről dr. Vojnits István főispán vezetése alatt Karácson Gyula alispán, dr. Molnár Károly főügyész, továbbá Sándor Béla, Egl József és Piukovits József fognak az tünepélyen megjelenni. A kormányt az tünepélyen Jozipovich Imre horvát miniszter képviselendi. Az tünepély programja a következő: 1. 1896. szeptember hó 19-én este 10-05 órakor a magyar királyi államvasutak a budapesti keleti, illetve délután 6 órakor a magyar királyi államvasutak zágrábi pályaudvaráról a meghívott vendégek különvonattal indulnak Zimonyba a megállapított utiterv szerint. 2. 1896. évi szeptember hó 20-án a zágrábi különvonat érkezik reggel 7-02 órakor Zimonyba; a vendégek a rendelkezésre álló fogatokon lakásaikba vonulnak, ott átöltözködnek s a városbáz előtt gyülekeznek a miniszter megérkezését várva. A budapesti különvonat érkezik reggel 8-20 órakor Zimonyba; a vendégek a rendelkezésre álló fogatokon a lakásaikba vonulnak, ott átöltözködnek s a városbáz előtt gyülekeznek. A miniszter a városbázban veszi lakást. 3. Délután 10 órakor a zimonyi róm. kath., valamint a gör. kel. plébániái templomban istentisztelet Te Deum mal, melyen a t. c. vendégek tetszésük szerint résztvesznek. 4. Az istentisztelet végeztével gyülekezet a főutcában, honnan azután a miniszter vezetése alatt a közönség az emlékműhez vonul. 5. Az emlékmű építésének vezetője bejelentése után, hogy az emlékmű kész van, a miniszter megtartja a felavatási beszédet s Zimony város közönségét az emlékmű kegyeletes őrzésére felhívja. A főispán, utána a polgármester válaszol s a város közönsége nevében az emlékművet megőrzés végett átveszi. 6. Ezután az emlékmű megtekintése csoportonként, minek befejeztével a menet visszatér elkiérve a minisztert lakására. 7. Délután fél 1 órakor tisztelgés a miniszternél. 8. Délután fél 3 órakor Zimony város által rendezett diszebed, melyen a külön meghívottak részt vesznek. A diszebeden a miniszter mond felköszöntőt a királyra. 9. A budapesti zimonyi vonalon jött vendégek a különvonattal a zimonyi állomásról este 8-50 órakor indulnak és szeptember hó 21-én reggel 6-35 órakor ismét Budapestre érkeznek, míg a zágrábi zimonyi vonalon jött vendégek a különvonattal a nevezett állomásról este 9-40 órakor indulnak és szeptember 21-én 11-24 órakor délelőtt Zágrába érkeznek.

Ujdonságok.

Dömötör Pál. A hivatalos lap keddi száma közli, hogy Ófelsége a király Dömötör Pál zombori kir. járásbírónak a kir. tábla-bírói címet és jelleget adományozta. Az egész város közönsége őszinte örömmel értesült a kitüntetéséről. A királyi kegy egy igazán arra méltó és érdemes emberre vetette sugarait. Dömötör Pál régi szolgálója a magyar igazságszolgáltatásnak s az e téren kifejtett buzgó és ritka jogászai tehetségre valló működése általános tiszteletet vívtak ki számára. Ugyis mint bíró, mint a zombori járásbíróság vezetője, s ugys mint vármegyénk legnagyobb élő poétája az egész megye közönsége előtt őszinte rokonszenvek örvend. Nagyszámu tisztelői és jóbarátai siettek őt kitüntetések alkalmából üdvözölni, a legjobb kívánalmakat fejezven ki az érdemes férfunak.

Dömötör Pál született Baján, 1844-ik évi július hó 15-én. Atyja odaváló ügyvéd s Bács-Bodrogh, Baranya és Tolna vármegyék táblabírája, anyja ref. lelkész leánya volt. Gymnasiumi tanulmányait Baján, jogi tanulmányait pedig a pesti egyetemen végezte. Egyideig Baján, az ügyvédi pályán, 1876. évi júliustól kezdve pedig 1886. év május haváig a zombori kir.

jársbíró az 1887. széknel saját ker. járás pedig az tavaszán, teményein a hazai e tetekben

Kir. könyvi k. Vukovics könyvveze

Kin. Rajcsich L. nevezte ki székhez os

Kin. László vár. főszámvevő árvaszéki f

Csás. kalocsai ér. bérmlás s a délutáni déliek az fogadták.

udvarán ba város fel v zsekor a v illustris ven István kir. érsek a pé fél 6 órakor testületek t honvédségk rendeztek az Tivadar kir beszédet. A püspökkel 1 fényes bank dében, este Császka Gy s a déli 11

Közg. város törven kívüli közg főispán elnök ban jelentek A kórházzal betegek ideig tervezte a vá vállalkozó H zódest meg í ban építi föl híbeli moso mester hektó tési s idén a Mithogy a g azt, mint a n veztek, hogy leveztetik a m segítségi bizot lovits, dr. Da főispán fölsz csot felhívja. kiterjeszkede és dezenficiá 800 frtra rugt közgyűlés 6 b

Császka György kalocs alkalmával m róm. kath. tem

Érettse kedelmi iskolá Mártonffy Már min. biztos ch Valamennyi jel

Az óvo napokban meg csak 32 növen 3 apáca növen lesz. Folyamod

Kiránd évi szeptembe dulást rendez órakor, a mas venkára, ott ta

A zoml adók bérlői s Azzal indokolja tetemes vesztes új bérlők lesz adópótléknak é

Ország Emilittük má, évi október hó Az egylet a köv Kerékpárosok! pár-Egyesület óméltóságának 4-én a kitünő b

rendez, melyre Rodt Lajos, elnö titkár. Ünnepi s a vendégek fog estély az egyes délután 1/2 1 órak 2 órakor felvont 3 órakor a vers kiosztása a „Vad elnök: bajnai dr.

Zombor és Baja bizottság: Elnökö vármegye alispán város polgármest

gató és a „Z. S.

járási bíróságnál mint albiró, és az 1886. évi május hótól az 1887. év december hó végéig a zombori kir. törvényszéknél mint bíró működött; az 1887. év végétől pedig saját kérelmére történt áthelyezés folytán, a zombori kir. járási bíróság vezetője. Ifjúságától kezdve, különösen pedig azóta, hogy a „Vasárnapi Ujság“ az 1863. év tavaszán, az ebben a tekintélyes lapban megjelent költeményeinek elsejtét hozta, a költészettel is foglalkozott, a hazai elsőrangú szépirodalmi lapokban, időnként kötetekben is adva ki költeményeit.

Kinevezés. A belügyminiszter a szabadkai anyakönyvi kerületbe az anyakönyvvezető betegsége tartamára Vukovics Gábor közjegyzőot ideiglenes minőségben anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Rajcsich László végzett joghallgatót díjas joggyakorlókká nevezte ki és szolgálattételre a zombori kir. törvényszékhez osztotta be.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Városy László vármegyei árvaszéki főszámvevőt közigazgatási főszámvevővé, Raab Béla központi főszámvevőt pedig árvaszéki főszámvevővé nevezte ki.

Császa György Újvidéken. Császa György kalocsai érsek Majorossy János püspök kíséretében a bérmálás szentségének kiosztása végett folyó hó 14-én a délutáni 4 órai vonattal Újvidékre érkezett. Az újvidékiek az érseket rendkívüli fényvel és pompával fogadták. A „Központi kávéház“ előtt s a templom udvarán hatalmas diadalkapuk voltak felállítva; az egész város fel volt lobogóva s este kivilágítva. A megérkezéskor a vasúti állomáson óriási közönség várta az illusztris vendéget, a kit a város nevében Petzi Popovits István kir. tanácsos, polgármester üdvözölt. Császa érsek a plébániára szállott; a megérkezés napján d. u. fél 6 órakor az újvidéki összes hatóságok, hivatalok és testületek tisztelgést fogadta. Esti 7 órakor a szegedi honvédeknek szerenádát adott, majd fáklásmenetet rendeztek az érsek tisztelgére, a mely alkalommal Városy Tivadar kir. főgyógyászati igazgató mondott üdvözlő beszédet. A bérmálás szentségét az érsek Majorossy püspökkel 15-én délelőtt osztotta ki. E napon délbén fényes bankettet rendeztek Császa érsekre a lövöldében, este pedig a Magyar dalárda adott szerenádát. Császa György 16-án délelőtt meglátogatta az iskolákat s a déli 11 órai vonattal kíséretével együtt elutazott.

Közgyűlés a városnál. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 15-én rövid rendkívüli közgyűlést tartott, melyen dr. Vojnits István főispán elnökölts, amelyn a bizottság tagjai gyér számban jelentek meg. A közgyűlésnek három tárgya volt. A kórházzal kapcsolatban — mint tudjuk — az elmebeteg ideiglenes elhelyezésére kisebb épület emelését tervezi a város. Erre árjelítést is hirdetett. A legelősebb vállalkozó Hermann tozsa lakos, akivel a város a szerződést meg is köti. Ez az előirányzatnál 17%-al olcsóbban építi föl az épületet. — Egy másik tárgya a vágóhidbeli mocsokvíz levezetésének az ügye volt. A gyepester hektoliterenként kapja a kibordított vizet a fizetési s idén a felévi számla is meghaladja a 300 frtot. Minthogy a gyepester sem sokkal messzebbre hordja azt, mint a milyen messze a vágóhid fekszik, úgy tervezték, hogy ezen vizet a vágóhid területéről egyszerűen levezetik a mellette lévő gödrökbe. Ehhez a közegészségügyi bizottság is hozzájárult. A közgyűlés dr. Donoszlóvit, dr. Dannerer és dr. Spitzer biz. tagok, majd a főispán felszólalása után olyképp határozott, hogy a tanácsot felhívja, miszerint újabb javaslatot tegyen és pedig kiterjeszkedve a levezetendő viznek esetleges szűrésére és dezinficiálására is. A levezetés munkálatai mintegy 800 frtra rughának. — Ezek után a polgármesternek a közgyűlés 6 beti szabadságot szavazott meg.

Császa érsek jótékonyága. Császa György kalocsai érsek mostani újvidéki tartózkodása alkalmával megígérte, hogy az újonnan épült újvidéki róm. kath. templomot a saját költségén fogja kifestetni.

Érettségi vizsgálat. A zombori felső kereskedelmi iskolában a javító és pótló érettségi vizsgálatok Mártonffy Márton kir. főigazgató és Kulinyi Zsigmond min. biztos elnöke alatt f. hó 14-én tartattak meg. Valamennyi jelentkező sikerrel vizsgázott.

Az óvónőképző. A zombori óvónőképző a napokban megnyílik. Az első évfolyamra mindössze csak 32 növendék vesznek föl; minthogy pedig már 3 apáca növendék is van, a fülveendők száma csak 29 lesz. Folyamodtak pedig összesen 52-en.

Kirándulás. A zombori kerékpár-egyesület f. évi szeptember hó 20-án (vasárnap) Verbászra kirándulást rendez. Indulás: az első csoportnak reggel 8 órakor, a második csoportnak délután 1 órakor Cservenkára, ott találkozás az első csoporttal.

A zombori regále. A zombori fogyasztási adók bérleti Sigmund és Kabán fölmondták a bérletet. Azzal indokolták ezen elhatározásukat, hogy eddig is tetemes veszteségre dolgoztak. Ilyképp tehát január 1-vel új bérletet lesz; de új bérletre lesz a városi fogyasztási adópótléknak és kövezetvének is.

Országos kerékpárverseny Zomborban. Emlegettük már, hogy a zombori kerékpár-egyesület f. évi október hó 4-én országos kerékpár-versenyt rendez. Az egyet a következő meghívót bocsájította ki: „Meghívó. Kerékpárosok! Kedves sporttársak! A Zombori Kerékpár-Egyesület“ bajsai dr. Vojnits István főispán ur. ömeltóságának díszelnöksége alatt 1896. évi október hó 4-én a kintő bezdáni klinker-uton országos versenyt rendez, melyre a t. sportegyleteket és sporttársainkat tisztellett meghívjuk. A versenybizottság nevében: Rodt Lajos, elnök. Mayer K. Leó, alelnök. Koch Béla, titkár. Ünnepi sorrend: 1. Október 3-án délután és este a vendégek fogadtatása. 2. Este 8 órakor ismerkedési estély az egyesületi helyiségben. 3. Október hó 4-én délután 1/2 órakor társas ebéd étlap szerint. 4. Délután 2 órakor felvonulás a verseny színhelyére. 5. Délután 3 órakor a verseny kezdete. 6. Este tánc és a díjak kiosztása a „Vadászkürt“ szálló nagytermében. — Díszelnök: bajsai dr. Vojnits István, Bács-Bodrogh vármegye, Zombor és Baja sz. kir. városok főispánja. Versenybizottság: Elnökök: bozoki Karácson Gyula, Bács-Bodrogh vármegye alispánja. Schlagetter Gyula, Zombor sz. kir. város polgármestere. Szigei György Géza pénzügyigazgató és a „Z. S. E.“ elnöke. Medveczy Zsigmond, kir.

főmérnök. Dicht Adolf, cs. és kir. őrnagy. Fodor Pál, m. kir. honvédszázados. Tarczay Dezső, főszolgabíró. Rodt Lajos, állami főgimnáziumi tanár és a „Z. K. E.“ elnöke. Alelnök: Mayer K. Leó, a „M. Kerékpáros Szöv.“ elnökségi tagja és a „Z. K. E.“ alelnöke. Versenybíró: Strasser Henrik, a „M. K. Sz.“ elnökségi tagja és a „N. K. E.“ elnöke. Időmérők: Bolgár Tivadar, a „M. K. Sz.“ elnökségi tagja és a „K. S.“ szerkesztője. Bittermann Gyula. Indítók: Engel Manó és Kanyó Iván. Ellenőrök: Csirszka Konrad, Kuzman Miklós, Ódry Andor, dr. Gombos Ignác, Krimmer József, Ehrenberger József és Kunhegyi Ferenc. Pénztárosok: Bölcs Aladár és Bittermann László. Orvosok: dr. Sági Samu és dr. Thim József. Versenyintéző: Handl Jenő. Versenytitkár: Koch Béla. Belépődíj: A versenyre (ülőhely) és a táncestélyre 2 kor. Allóhely 60 fil. Jegyek előre válthatók Falcione Gusztáv urnál. — Verseny-sorrend: 1. Főverseny. (Nyilt.) Tav. 40 km. A 3-as oszloptól Bezdánon keresztül a 23-as oszlopig és vissza. Elsőnek: a díszelnök tiszteltdija és nagy ezüst érem, másodiknak: tiszteltdij és ezüst, harmadiknak: kis ezüst és a negyediknek: bronz érem. Vezetés megengedve. Indítás pontban 3 órakor. Tét 4 kor. 2. Nyeretlenek versenye. (Nyilt.) Tav. 20 km. Nevezhetnek, kik országuton első díjat nem nyertek. Elsőnek: tiszteltdij és ezüst érem, másodiknak: kis ezüst érem, a harmadiknak: bronz érem. Indítás 3 óra 20 perckor. Tét 3 kor. 3. Egyleti verseny. (Zárt.) Tav. 10 km. Elsőnek: tiszteltdij és ezüst érem, második és harmadiknak: bronz érmek. Indítás 3 óra 30 perckor Tét 2 kor. 4. Vigaszverseny. Tav. 4 km. Elsőnek: kis ezüst érem, másodiknak és harmadiknak bronz érem. Indítás: 4 óra 30 perckor. Tét 2 kor. Nevezés a helyszínen.

Közgyűlés. Vettük a következő sorokat: A us-militárii fűrdő részvénytársaság f. hó 27-én d. u. 2 órakor közgyűlést tart. Targy: zárszámadás betervezése és a jövő évi teendők meghatározása, mire a részvényesek ezennel meghívattak, azon hozzáadással, hogy részvényeiket a gyűlésre hozzák magukkal. A gyűlés kedvező idő esetén a fűrdőnél, ellenesetben a us-militárii iskola helyiségében fog megtartatni.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. törvényszéknél aljegyzői állásra.

Végrehajtók kongresszusa. A magyarországi bírósági végrehajtók október hó 10-én tartják meg Budapestre a II. országos kongresszusokat.

Zászlószentelés. A bezdáni ipartestület rövip 5 évi fenállása után gyönyörű zászlót szerzett be s annak felszentelési ünnepélyét jövő hó 11-én tartja meg a kifejtető legnagyobb pompa és fényvel. Mint hírlik 700 zászlószegyet készítettek, melyeket a meghívottak nevének bevésése mellett, már szét is küldtek a szélrózsa minden irányában. Az ünnepélyről a következő meghívót, illetve sorrendet bocsátották közre: Édes hazánk ezredéves fenállásának emlékét testületünk is megörökíteni s azt méltóan megünnepelni óhajtván, e célból f. évi október hó 11-én tartja meg zászlószentelési ünnepélyét, melyre Uraságotat és becses családját van szerencsénk tisztellett meghívni. Zászlónk egyik szegét Uraságot nevére kiállítva, nagybecsű támogatásának megnyerése reményében megküldeni szerencsénk van, — egyben kérjük, sziveskedjék becses megjelenésével fényét emelni és a küldött zászlószegyet a zászlórudba személyesen beverni. Ünnepélyünk részletes sorrendje a tullanpon olvasható. Nagybecsű támogatásért fogadjja Uraságot előre is hálás köszönetünket. Örvedetes tudomásul adjuk, hogy a zászlóanyai tisztet dr. Kovács Lajosné urnó öngnagsága volt kegyes elvállalni. Bezdán, 1896. augusztus hó 20-án. Az ünnepély sorrendje: 1. Az ünnepély előestéjén 8 órakor fáklásmenet zenekar kíséretében a főtánc a zászlóanya lakásához. 2. Ünnepély napján reggel 5 órakor ébresztés a zenekar által. 3. 1/2 8 és 8 között gyűlekezés az olvasókör termében. 4. 1/2 9 órakor dr. Kovács Lajosné öngnagsága, mint zászlóanya és a koszorúalányok fogadása. 5. 9 órakor díszfelvonulás a bevont zászlóval a róm. kath. templomba a zenekar kísérete mellett. 6. 1/2 10 órakor ünnepélyes szentmise. 7. Isteni tisztelet után kivonulás a templom térre, hol a zászló fog beszenteltetni és alkalmi beszéd tartatni. 8. Előre megállapított sorrendben a szegék beverése. 9. Délután 1/2 2 órakor társas ebéd az olvasókör helyiségében. — (Ebédjegyek Scheller Ernő urnál kaphatók.) 10. 8 órakor kezdete a táncmulatságnak. Belépti díj 50 kr.

Hymen. Ifj. Müller Sándor ferenc-csatornai gépezés eljegyzte Bosnyák Róza kisasszonyt Bodrogh-Monostorszeghen.

Keresztelések. Cservenkáról írják: E hó 13-án délután ment végbe a most épülő róm. kath. templom keresztjének ünnepélyes beszentelése és felvonása. Már 1 órakor gyűlekeztek a róm. kath. hívek teljes számban, de meg a más felekezetűek is igen sokan, hogy a ritka ünnepélynek tanui legyenek. Pontban 3 órakor érkezett meg dr. Hoffmann Károly, kulai apát-plébános, dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró és két klerikus kíséretében, mire az ünnepély kezdetét vette. Maicek Adolf, m. kir. postamester lakásáról indult el a keresztelendő és kísérő menet a Rákócy-induló hangjai mellett. A keresztelést két legény vitte; fehérbe öltözött felbokrétázott leányok, a róm. kath. gyűlekezet előjárói és számos hívő képezték a kíséretet. A templom előtti térre érkezve megállapodtak, mire dr. Hoffmann apát-plébános végezte a beszentelést és egy igen szép, alkalmi beszédet mondott. Ezután a gömböt huzzák fel, miközben a zenészek a himnuszot, a kereszt felvonásánál pedig a szótatot huzzák. A torony csucsán a gömböt és keresztet két ács vette át, kik a megerősítést végezték. A kereszt feltüzése után a helybeli dalárda rákezdte a „O heiliges kreuz“ c. dalt. Ennek elhangzása után az egyik ács elmondta az ily alkalomhoz szokások felkőszöntőket, pobarat írtvén a király öfelségére, továbbá a róm. kath. egyház fejére; dr. Hoffmann apát-plébánosra stb., mely felkőszöntőket befejezéstül hármias éljen követett s a szép ünnepély véget ért. Vidi.

Eljegyzés. Szűszner Győző adai segédjegyző eljegyzte Putz Gizella kisasszonyt, Putz Albert takarékpénztári igazgató és műmalom-tulajdonos leányát Bács-Földváron.

Véletlen halál. Zabos Péter, Haberman Dezső zentai kereskedő alkalmazottja a múlt héten szamarával együtt fűrdőn ment a Tiszába. A vigyázatlan ember a fűrdőt életével fizette meg. Uszni ugyanis nem tudott és véletlenül mély vízbe jutván, a víz összecsapott fölőtte. A segélyére érkező emberek holtan huzzák ki a hullámokból.

Hangverseny. Miklósi Vilmos vendéglős kerti helyiségében vasárnap, e hó 20-án délután 4 órakor a bezdáni tűzoltó zenekar közreműködésével hangversenyt, este pedig táncvigalmat rendez. Kellemetlen idő esetében a teremben tartatik meg.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Mangh Gizella, Gyula és István maguk, mint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják édes anyjuk öz. Mangh Ferencné szül. Knefely Ágnesnek folyó évi szeptember hó 17-én reggel 5 órakor, rövid szenvedés után, életének 48-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága porai folyó évi szeptember hó 18-án d. u. 5 órakor fognak a gyász-házban (kis-bezdáni-utca 331. házszám) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor fog a róm. kath. plébániái templomban a Mindenhatóknak bemutatatni. Zombor, 1896. évi szeptember hó 17-én. Béke lebegjen porai felett!

A közigazgatási bíróság, melyet az 1897. január elején léptetnek életbe, a jövő évi költségvetésben már fel van véve. A pénzügyi közigazgatási bírósággal együtt, mely beleolvad a közigazgatási bíróságba, a személyzet száma és fizetése a következő: Elnök: 8000 frt fizetés, 1500 frt lakáspénz, 4500 frt működési pótlék; másodelnök: 8000 frt fizetés, 1500 frt lakáspénz és 2500 frt működési pótlék. Három tanácselnök, egyenként 6000 frt fizetés, 1000 frt lakáspénz. Huszonegy bíró és pedig 12 ötezer frt fizetéssel, 1000 frt lakáspénzzel, 12 négyezer frt fizetéssel és 1000 frt lakáspénzzel. Két elnöki titkár, egyenként 2000 frt fizetéssel, 600 frt lakáspénzzel; négy tanácsjegyző egyenként 1400 frt fizetéssel és 500 frt lakáspénzzel; segédhivatali főigazgató 1400 frt fizetéssel, 500 frt lakáspénzzel; segédhivatali igazgató 1300 frt fizetéssel, 400 frt lakáspénzzel; három irodatiszt és pedig kettő 900 frt, egy 800 frt fizetéssel, 350 frt lakáspénzzel; egy ajtónálló 450 frt fizetéssel, 120 frt lakáspénzzel; egy kapus 500 frt fizetéssel, természetben lakással, 16 hivataloszóla és pedig öt 400 frt, öt 350 frt, hat pedig 300 frt fizetéssel, valamennyi 120 frt lakáspénzzel és 50 frt ruha-illetményvel, 20 napidíjas és pedig tíz 1 frt 50 krral, tíz 1 frt, három kisebbítő szolgál 80 kr napidíjjal. Az új bíróság összes költsége 210,490 frt. A pénzügyi közigazgatási bíróság mult évi költségvetése volt 105,411 frt. A többlet tehát 95,079 frt. A pénzügyi közigazgatási bíróságnál volt 12 bíró s így csak 12 új bírói állást szerveznek és töltenek be. Hasonlóképp átvesszik az egyesített bírósághoz a pénzügyi bíróság többi személyzetét is, így egy elnöki titkárt, négy segédtitkárt, a segédhivatali igazgatót stb.

Vásárlások az ezredéves kiállításon.

Vettük a következő sorokat: Az ezredéves országos kiállítás általános elismert erkölcsi sikerét nagy mértékben előmozdítaná, ha a hazafias közönség a kiállító iparosok által hozott áldozatokat kellőképpen méltányolná. Ez természetesen első sorban a kiállított tárgyak megvásárlása által történhetik. Előkelők köreink és általában nagy fogyasztó közönségünk a kiállításon meggyőződhetek a magyar ipar versenyképességéről és számos oly kintinó tárgyat találnak az ipari csoportokban, amelyek megvásárlása által jelentékeny szolgáltatást tehetnek a kiállításban részt vett iparosoknak. Az ezredéves kiállítás messzeható jelentőségénél fogva is bizonyára sokan kívánnak egy-egy emléket beszerezni, hogy a későbbi nemzedékek méltánylását is biztosítsák a nagy nemzeti ünnep e méltó kerete számára. Felhívjuk tehát a mélyen tisztelt közönséget, hogy a kiállítás hátralevő rövid idejét egyrészt szükségleteik fedezésére, másrészt emléktárgyaik bevásárlására a legjobban felhasználni sziveskedjék, hogy a hazai ipar íránt való elismerését az ezredéves ünnep alkalmából méltóképpen kifejezésre juttassa. Budapest, 1896. szeptember 15-én. Az országos iparegyesület nevében: Gróf Zichy Jenő, elnök. Gelléri Mór, aligazgató.

Egy Mannlicher töltény. Borzasztó szerencsétlenség történt a mult napokban Szabadkán Gilicze János lakásán. Gilicze Jánosé ugyanis főzött a konyhán, s pár percre kiment az udvarban levő kuthoz vizet meríteni. Ezen idő alatt a konyhában játszódozó két kis gyermeke egy kezük ügyébe akadt Mannlicher-féle fegyver töltényt dobott a tűzbe s aztán kíváncsian lesték hogyan sült el. A töltény pár pillanat múlva áttűzesedvén, borzasztó robajjal explodált s a két kis testvért Albertet és Mihályt agyonütötte. A vizsgálat megindított, vajjon nem-e a szerencsétlen anya gondatlansága okozta a borzasztó katasztrófát.

Öngyilkosság. Bezzeg Antal szabadkai születésű 26 éves, nőlen tűzmeister, a budapesti Emmerling-féle rakéta-gyártelepen f. hó 10-én halántékon lötte magát s rögtön meghalt.

Szerencsétlenség. Nagy szerencsétlenség érte folyó hó 12-én Kovács Pécska József csantavéri lakost, ugyanis 6 és fél éves Marcel nevű leánya a tűz körül játszott, a midőn ruhája hozzáért a tűzhöz, egy perc alatt lángokban állt a szerencsétlen és dacára a gyorsan jött segélynek, másnap reggel 7 órakor a mellén kapott égési sebekben meghalt. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

5676. szám.

kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bresztovác községben üresedésben levő s 400 frt fizetéssel javadalmazott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó hó 30-ig** nyújtsák be. Apatin, 1896. évi szeptember hó 10-én.

Fbró h. t.

Jeisel Henrik,
szolgabíró.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabalyai járásához tartozó Goszpodince községben tisedésben levő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalmazása 800 frt készpénz és 5 szobából, valamint melléképületekből álló termézetben lakás.

Látogatási díj nappal 20, éjjel 40 kr, halottkémlelési díj 20 kr.

A megválasztott orvos a trachomások kezeléséért külön díjra számíthat, valamint neki kézi gyógyszerár tartása is engedélyeztetni fog.

Pályázni kívánók felhívtnak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §a, illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **flyó évi október hó 8-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Zsablyán, 1896. évi szeptember hó 7-én.

Nikolits,
főszolgabíró.

3-1

Irnok kerestetik.

Vekerlefalva község jegyzői irodájában a pályázatnyitást megelőzőleg flyó évi október hó 1-től egy a jegyzői teendőikben némi jártassággal s a jegyzői képesítéshez és anyakönyvvezető helyettesül kineveztetéshez megkívántató minősítéssel bíró irnok felvétetik. Fizetése: 300 forint némi mellékjövdelemmel s a község házában szabad lakás, fűtés s takarítással. A német nyelv szó- és írásbani bírása megkívántatik.

3-2

Előjáróság.

1542. szám.
kig. 1896.

Arlejtési hirdetemny.

Paraga község elüljárósága a millenium emlékére körülbelül 200 öl hosszú és 5 láb széles járda építésére 300 frt költséggel nyilvános szóbeli arlejtést hirdet, mely Paraga község házában **1896. évi szeptember hó 26-án délelőtti 9 órakor** fog megtartatni.

A leteendő bánatpénz o. é. 30 frt. Az anyagok szállításához szükséges fuvart a község szolgáltatja. Az arlejtés egyéb feltételei a jegyzőnél megtekinthetők.

Paragán, 1896. évi szeptember hó 12-én.

Az elüljáróság.

Az olcsóság netovábbja!

Mely felülmul minden versenyt.

Van szerencsém a m. t. község becses tudomására adni, hogy az őszi és téli idényre eszközölt rendkívüli előnyös bevásárlásaim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a következő cikkeknek rendkívül olcsó áron árusíthatom el, és pedig:

1 elegáns téli szövét gyermeköltöny (costüm) . . .	2.50
1 " " " fiúöltöny	4.80
1 " " " fiukabát	3.40
1 " " " férföltöny 2 elejű	6.80
" " " " férfikabát (mikádó)	5.—
" " " " " (hosszu)	8.50
" " " " gyermekköpeny } menseskof	4.—
" " " " " fiuköpeny } pellerinnel	6.50
" " " " " férfiköpeny }	10.—

a legdivatosabb kivitelben és számos mintákban, melynek minőségeért kezességet vállalok; továbbá vannak raktáron óriási választékban **köpenyek, kabátok, öltönyök** férfiak, fiúk és gyermekek részére a legolcsóbbtól a legfinomabbig **mesés olcsó áron**, melyről minden egyes igen t. vevő személyes meggyőződést szerezhet.

A m. t. község előnyére ódon rubák **ujakra** becsereletnek, esetleg minden ráfizetés nélkül.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek, írásbeli vagy személyes meghívásra bárhova mindenkinek személyesen rendelkezésére állók.

Kiváló tisztelettel

Rosenfeld Ignác,

Zombor, Zrinyi-utca, Valient-féle házban.

7945. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetemny.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebeleztet Veprovác községében lemondás folytán megüresedett és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **flyó évi október hó 1-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azon tul érkezöket figyelembe venni nem fogom.

Bács-Kulán, 1896. évi augusztus hó 28-án.

Dr. Széchenyi Tamás,

főszolgabíró.

3-3

Arlejtési hirdetemny.

A nagyméltóságú földmiveltésügyi m. kir. miniszter ur f. évi szeptember hó 12-én 50174. sz. a. kelt magas rendeletével a sirinai dunai átmetszéshez szállítandó és ott a helyzeti viszonyokban rejlő nehézségek folytán a dunapartira csak kisebb edényekből kirakható 1608 m³ kőbányási kőanyag beszerzését engedélyezvén, ezen közszállítás biztosítása végett alulirt kir. folyamommérnöki hivatalnál **flyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor** zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A kőanyag szállítására vonatkozó ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának készpénzben vagy övadékképes értékpapirokban bánatpénzzel történt letételét igazoló adóhivatali nyugta csatolandó, az alulirt kir. folyamommérnöki hivatalnál a versenytárgyalás előtt benyujtandók.

A szóban forgó közszállításra vonatkozó műveletek, valamint az ajánlati és szerződési feltételek a kir. folyamommérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Zombor, 1896. évi szeptember hó 16-án.

M. kir. folyamommérnöki hivatal.

Hirdetemny.

Jankovác község jegyzői irodájában egy irnok, legkevesebb hat havi időtartamra, 25 frt havi fizetés mellett alkalmazást nyerhet. Ajánlatközöket fogad **Szücs Lajos** jegyző. 3-1

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
legkifutóbb mázólszer puda padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy palack ára 20 kr. Készlet a községben.

Fehér fénymáz
legkifutóbb, gyorsaszáradó és szagtalan mázólszer mosdószatlok, ablak-felülk, ajtók és butorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr. Mindenkör kapható.

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

Egy teljesen jókarban levő **cimbalom** eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő **zongora** olcsón eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Birtokeladás.

Közhirre teszem, miszerint a bajai határban, a baja-zombori ut és vasut mellett, a vasuti megállótól mintegy 15-20 perc távolságban, gazdasági épületekkel bíró 75¹⁴⁰/₁₀₀₀ holdas birtok előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Ezen birtok 1/3 része kitünő fekvésű, szőlőtelepítéshez igen alkalmas immunis homokterület, 1/3 része jó szántóföld s 1/3 része kertiveteményeknek alkalmas.

Baja, 1896. évi szeptember hóban.

Schleicher Antal.

4422. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetemny.

Bács-Almás községében leköszönés folytán üresedésbe jött 400 frt évi javadalmazással egybekötött irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint a 6/1887. sz. a. hozott megyei szabályrendelet értelmében felszerelendő pályázati kérvényüket **f. évi szeptember hó 20-ig** hozzám terjesszék be.

Bács-Almás, 1896. évi szeptember 5-én.

Vojnich,
főszolgabíró.

2-2

Zombor, Bittarmann Nándor és fia könyv- és könyvmdjából

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett férfitanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazás: évi 400 frt készpénz fizetés, 3 öl lány tüzifa, szabad fűtőszalma és természetbeni lakás, esetleg 80 frt lakpénz. Ha ez állásra a helyben már működők egyike lenne előléptetve, akkor az így megüresedett állásra hirdettetik a pályázat évi 400 frt készpénz fizetéssel. Kötelessége a megválasztottnak az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni s az ismétlő iskolát is külön díj nélkül tanítani. Az állás azonnal elfoglalandó. A megválasztott javadalmazását állásának elfoglalása napjától fogja élvezni. A kérvényben világosan kiteendő, hogy folyamodó az állást az itt megjelölt javadalmazás bármelyikével, vagy csakis az először jelzett javadalmazással hajlandó elfogadni. A szabályszerűen felszerelt kérvények **flyó évi október hó 3-ig** a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címezve, főtisztelendő Tormázy Gábor ker. esperes urhoz Katymárra küldendők.

Kurka Károly,

iskolaszéki elnök.

2-2

17710. sz.

1896.

2-1

Haszonbérbeadási árverési hirdetemny.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak flyó évi szeptember hó 3-án 65126. szám alatt kelt rendelete folytán közhírre vétetik, hogy az ó-becei 297 kat. holdnyi kinestári legelőiletménynek 1896. évi október hó 1-től számítandó három évre leendő bérbeadása végett O-Becsén a község házában **1896. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor** felsőbb jóváhagyás fentartásával és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérbeadni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatalnak meg, hogy azon 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok is a kiküldési összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott biztoshoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt kir. államjóságigazgatóságához adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg szabályszerűen átírandó, a megajánlott év- s holdankénti esetleg évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel és tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés és szerződés feltételeit, melyeket aláírni köteles, — ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. — Kiküldési ár év- és holdanként 16 frt. — A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti képességüket. Oly kinestári bérlok, kik haszonbéri határlékban vannak, kik csőd, gyámság illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy kik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkésett, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. A haszonbéri feltételek a kulai m. kir. kinestári ispánság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Aradon, 1896. évi szeptember hó 10-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymot nem díjaztatik.)

Földmives iskolát végzett

s három nyelvet értő gazda — illetve ispáni — állást keres valamely uradalomnál szerény feltételek mellett.

Hózsa Mihály,

6-4

Prigl.-Szt.-Iván.

Friebert Mihály

uri szabó üzlete

Zombor, Gromon-utca Kossanics-féle ház.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. uri község becses tudomására hozni, hogy legfinomabb minőségű valódi angol téli felöltő és téli kabát szöveteim megérkeztek és üzletben dús választékban megtekinthetők, hol is **téli felöltők és téli kabátok** a legizlésebb és legfinomabb kivitelben igen jutányos áron megrendelhetők.

Fiúöltönyök legolcsóbban és gyorsan készíttetnek.

A n. é. uri község pártfogását kéri

Friebert Mihály,

8-5

uri szabó.

1196. szám.

kig. 1896.

Pályázat.

Kovil-Szt.-Iván községében tisedésbe jött évi 250 frt fizetéssel járó rendőrvetetői állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alulirtakhoz legkésőbb **flyó évi szeptember hó 28-ig** nyujtsák be.

Kovil-Szent-Iván, 1896. évi szeptember hó 10-én.

Gavanszky,

jegyző.

3-2

Mayer,

bíró.

Egész
Felv
Negy

Egyes s

A

Az a
az elmult
magaslik a
alkalomszer

A zom
gazdag, k
és tisztelő
abból az a
vezetésében
évt betöltő

Egy ne
József, a k
alkalmával,
negyedszáz
ságszolgáta

Huszot
szolgálatás
szervezetet

A régi
a törvény e
szakzerű j
és erőszak
lépett: a pa
nedezni kez
terjeszkedés
bizonytalans
jobban eny
be az évszáz
nyelbe, hasz
árasztván a

Az áta
ságszolgáta
állításá óta
szonöt eszt
biztos és kö

E mozg
a hazai j
az idejére
kődése, a m
igazságossá
maikkal és
fokát alkalm

S ez a
teletteljes el
val szemben

A

A

Elk

Elutazás